

Broj: 03/10-50-19-177-17/17
Sarajevo, 30.08.2017.

Istraživanje broj: 262
Vrsta istraživanja: **KOMP** - komparativni pregled

UČEŠĆE U RASPRAVI NA PLENARNOJ SJEDNICI

Pripremila:
Nihada Jeleč

Deskriptor: poslovnik, parlamentarne procedure

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

UČEŠĆE U RASPRAVI NA PLENARNOJ SJEDNICI

I. Uvod

Istraživanje je pripremljeno za Privremenu zajedničku komisiju oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za izradu prijedloga izmjena i dopuna poslovnika Predstavničkog doma i Doma naroda. Fokusirano je na poslovničke odredbe kojima se uređuje vođenje rasprave i učešće u raspravi na plenarnoj sjednici, ispravka krivog navoda, pitanje povrede poslovnika i učešće predsjedavajućeg doma u raspravi (članovi 75, 76, i 78. Poslovnika Predstavničkog doma i članovi 65, 66. i 68. Poslovnika Doma naroda).

Istraživački sektor je, u skladu sa zahtjevom Privremene zajedničke komisije, uporedio odredbe poslovnika o učešću u raspravi na plenarnoj sjednici parlamenata sljedeće četiri države: Crne Gore, Hrvatske, Slovenije i Srbije. **Važno je napomenuti da je, za razliku od poslovnika oba doma PSBiH, poslovnica parlamenata navedenih država propisana replika i njeno trajanje.**

Kad je u pitanju učešće predsjednika parlamenta u raspravi, u Srbiji je članom 100. Poslovnika propisano da predsjednik Narodne skupštine, kad predsjedava sjednicom, ako želi da učestvuje u pretresu, prepušta predsjedavanje jednom od potpredsjednika Narodne skupštine. U Crnoj Gori, član 104. Poslovnika Skupštine, koji se odnosi na mjesto za govor, u stavu 3. precizira da predsjednik i potpredsjednik Skupštine, kad učestvuju u pretresu, to čine sa svog poslaničkog mjesta. Poslovnik Hrvatskog sabora i Poslovnik Državnog zbora Slovenije ne sadrže odredbe o učešću predsjednika parlamenta u raspravi na plenarnoj sjednici.

Detaljne informacije o vođenju rasprave i učešću poslanika i klubova u raspravi na plenarnoj sjednici parlamenata Crne Gore, Hrvatske, Slovenije i Srbije, ispravci krivog navoda, povredi poslovnika i replici nalaze se u tabeli na stranicama 3 – 10.

II. Literatura i izvori

Internetska stranica Skupštine Crne Gore

http://www.skupstina.me/images/dokumenti/Poslovnik_Skupstine_Crne_Gore_2014.pdf

(datum pristupa 25. juli 2017.)

Internetska stranica Hrvatskog sabora

<http://www.sabor.hr/poslovnik-hrvatskoga-sabora-sjednica-sabora>

<http://www.sabor.hr/poslovnik-hrvatskoga-sabora-sjednica-sabora>

(datum pristupa 24.7.2017)

Internetska stranica Državnog zbora Republike Slovenije

<https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/> (datum pristupa 24. juli 2017.)

Internetska stranica Narodne skupštine Republike Srbije

[http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-/vazna-dokumenta/poslovnik-\(precisceni-tekst\)/ceo-poslovnik-\(precisceni-tekst\).1423.html](http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-/vazna-dokumenta/poslovnik-(precisceni-tekst)/ceo-poslovnik-(precisceni-tekst).1423.html) (datum pristupa 25. juli 2017.)

UPOREDNI PRIKAZ ODREDBI POSLOVNIKA ČETIRI PARLAMENTA O RASPRAVI NA PLENARNOJ SJEDNICI

Učešće u raspravi

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p><i>Član 95 - Učešće u pretresu</i> Na sjednici Skupštine niko ne može govoriti prije nego što zatraži i dobije riječ od predsjednika Skupštine. Predsjednik Skupštine poslanicima i drugim učesnicima na sjednici daje riječ, po pravilu, po redu prijavljivanja.</p> <p><i>Član 96</i> Po otvaranju pretresa svake tačke dnevnog reda, pravo da govore imaju po sljedećem redoslijedu: - predlagač, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača, pravo na dopunsko obrazloženje; - izvjestilac nadležnog odbora; - poslanik koji je na sjednici odbora izdvojio mišljenje; - predstavnik Vlade, ako Vlada nije predlagač; - poslanici prema redoslijedu prijavljivanja; - predlagač, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača u toku pretresa ima pravo da se javi i dobije riječ radi odgovora na postavljena pitanja i pojašnjenja stavova, a nakon završenog pretresa ima pravo na završnu riječ. Izvjestilac odbora i predstavnik predlagača u toku pretresa može govoriti više puta.</p>	<p><i>Članak 230. - Prijave za govor</i> Nitko ne može govoriti na sjednici prije nego što zatraži i dobije riječ od predsjedatelja. Prijave za govor podnose se najkasnije do jedan sat nakon početka rasprave.</p> <p><i>Članak 231. - Davanje riječi</i> Predsjedatelj daje zastupnicima riječ po redoslijedu kojim su se prijavili. Neovisno o redoslijedu zastupnik može dobiti riječ kada želi odgovoriti na izlaganje (replika) te kada želi govoriti o povredi Poslovnika. Govornika može opomenuti ili prekinuti u govoru samo predsjedatelj. Predsjedatelj se brine o tome da govornik ne bude ometan ili spriječen u svom govoru.</p>	<p><i>Član 68.</i> 1) Prijave za raspravu moraju biti podnesene predsjedniku Državnog zbora najkasnije dan prije početka razmatranja određene tačke dnevnog reda do 12 sati. (2) Odredbe prethodnog stava ne odnose se na drugo i treće čitanje prijedloga zakona i na treće čitanje članova na koje su uloženi amandmani.</p> <p><i>Član 75.</i> (1) O redu na sjednici Državnog zbora brine predsjedavajući. (2) Na sjednici Zbora niko ne može govoriti dok mu predsjedavajući ne da riječ. Govornik može govoriti samo o pitanju koje je na dnevnom redu. (3) Predsjedavajući brine da govornika niko ne ometa u vrijeme govora. Samo predsjedavajući može prekinuti riječ govornika kako bi ga opomenuo na red.</p>	<p><i>Član 96.</i> U osnovnom postupku, po otvaranju načelnog pretresa svake tačke dnevnog reda sednice Narodne skupštine, pravo da govore, po sledećem redosledu i vremenskom trajanju, imaju: - predlagač akta, odnosno ovlašćeni predstavnik grupe predlagača akta, koji dobija reč kad je zatraži i na njega se ne odnosi ograničenje u pogledu trajanja izlaganja;- izvestilac nadležnog odbora, koji ima pravo da govori jednom, u trajanju do pet minuta;- predsednik, odnosno predstavnik poslaničke grupe, koji ima pravo da govori do 20 minuta, s tim što ovo vreme može podeliti u dva dela;- narodni poslanici, naizmenično, prema tome da li podržavaju ili osporavaju predlog, što navode u prijavi za reč. Ako u prijavi za reč nije navedeno da li narodni poslanici podržavaju ili osporavaju predlog, ti narodni poslanici govore na kraju redosleda prijava za reč. Predsednik Vlade i članovi Vlade dobijaju reč kad je zatraže i na njih se ne odnosi ograničenje u pogledu trajanja izlaganja.</p>

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p><i>Član 97</i> Nakon izlaganja pojedinog poslanika i predstavnika predlagača, pravo da zatraži i dobije riječ ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika i predstavnik Vlade, radi pojašnjenja stavova i ispravki navoda ili konstatacija iz izlaganja (komentar izlaganja). Poslanik čije izlaganje je komentarisano ima pravo na odgovor učesniku u pretresu koji je komentarisao njegovo izlaganje. Pravo iz st. 1 i 2 ovog člana može se koristiti jedanput, u trajanju do tri minuta. Nakon završenog pretresa, a prije završne riječi, predstavnik predlagača i klub poslanika, koji to želi, ima pravo da, preko svog predstavnika, izloži stavove kluba, u trajanju do tri minuta. Ako klub poslanika čine poslanici iz više od jedne političke partije, pravo, u smislu stava 4 ovog člana, ima po jedan poslanik iz svake političke partije koji čine klub poslanika.</p>			<p>Direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo ima ista prava kao članovi Vlade, ali samo kad Narodna skupština pretresa predlog zakona koji je za Vladu pripremio Republički sekretarijat za zakonodavstvo, o čemu Vlada posebno obaveštava Narodnu skupštinu. Narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa, međusobnim dogovorom određuju najviše tri učesnika u raspravi, koji imaju pravo da govore svako po jednom, do pet minuta. Ako se ne postigne međusobni dogovor, pravo da govore po jednom, do pet minuta, imaju tri narodna poslanika koji se prvi prijave za reč. Prijave za reč, s redosledom narodnih poslanika, podnose poslaničke grupe i narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa u pisanom obliku do otvaranja pretresa, a ostali učesnici u raspravi, usmeno, po otvaranju pretresa.</p> <p><i>Član 105.</i> Niko ne može da govori na sednici Narodne skupštine pre nego što zatraži i dobije reč od predsednika Narodne skupštine. Narodni poslanik govori s poslaničkog mesta u sali za sednice Narodne skupštine po dobijanju reči od predsednika Narodne skupštine, osim u slučajevima određenim ovim poslovnikom. Sa govornice u sali za sednice Narodne skupštine može da govori: predsednik Republike, predsednik Vlade i druga lica, po odobrenju predsednika Narodne skupštine. Niko ne sme da priđe govornici dok mu predsednik Narodne skupštine to ne odobri.</p>

Vrijeme određeno za govor u okviru rasprave/pretrisa na plenarnoj sjednici

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p><i>Član 99 - Trajanje pretresa i vrijeme izlaganja</i> Pretres (načelni i u pojedinostima) o predlogu zakona može trajati do šest sati, u pravilu po tri sata za pojedini pretres. Pretres o predlogu drugog akta i predlozima za izbor, imenovanja i razrješenja u cjelini može trajati do tri sata. Vrijeme iz st.1 i 2 ovog člana predsjednik Skupštine raspoređuje na klubove poslanika i Vladu, srazmjerno broju poslanika i predstavnika Vlade, vodeći računa da svaki klub poslanika, kao i poslanik koji nema klub dobije vrijeme za učešće u pretresu. Vrijeme koje mu pripada klub poslanika ne mora iskoristiti u cjelini. Izlaganje poslanika i drugog učesnika u pretresu traje: - u načelnom pretresu o predlogu zakona - do 10 minuta; - u pretresu u pojedinostima o predlogu zakona - do pet minuta, s tim što se izlaganje mora odnositi na konkretna rješenja (odredbe) predloga zakona i amandmane; - u pretresu o drugim predlozima akata - do 10 minuta; - za dopunsko obrazloženje predloga akta do 10 minuta, odgovore na postavljena pitanja u toku pretresa - dva minuta po jednom odgovoru i za završnu riječ - do pet minuta.</p>	<p><i>Članak 233. - Vrijeme određeno za govor</i> Zastupnik u raspravi, u pravilu, može govoriti najdulje 10 minuta, a predstavnici klubova zastupnika do 15 minuta. Iznimno zbog važnosti teme, Sabor može odlučiti da pojedini predstavnik kluba zastupnika ili zastupnik može govoriti i dulje. Predlagatelj, odnosno predstavnici predlagatelja koje on odredi, mogu govoriti u uvodnom izlaganju na početku rasprave najdulje 30 minuta, u izlaganju na kraju rasprave najdulje 30 minuta, a prigodom svakog davanja objašnjenja tijekom rasprave najdulje pet minuta. Predstavnik Vlade, kad nije predlagatelj, može u uvodnom izlaganju na početku rasprave govoriti najdulje 15 minuta, a prigodom svakog davanja objašnjenja tijekom rasprave kad dobije riječ, najdulje pet minuta.</p>	<p><i>Član 67. - Tok sjednice</i> (1) Rasprave poslanika i drugih učesnika na sjednici propisane su ovim Poslovníkom. (2) Kolegij određuje vrijeme trajanja pojedine tačke dnevnog reda, trajanje rasprave poslanika, poslaničkih klubova i drugih učesnika na sjednici. Vrijeme trajanja rasprave poslanika i drugih učesnika na sjednici ne može biti kraće od pet minuta, a vrijeme trajanja rasprave za klubove poslanika ne može biti kraće od deset minuta, ako Kolegij uz saglasnost predsjedavajućih svih klubova poslanika ne odredi kraće vrijeme. (3) Ako se jedan od klubova poslanika protivi odluci Kolegija o vremenu trajanja rasprave klubova poslanika o određenoj tački dnevnog reda, može zahtijevati da se vrijeme za raspravu tog kluba poslanika odredi tako da se broj članova kluba poslanika pomnoži s vremenom trajanja rasprave poslanika, koje ne može biti duže od pet minuta, a pri tome ukupno vrijeme za raspravu</p>	<p><i>Član 97.</i> U osnovnom postupku ukupno vreme rasprave u načelu za poslaničke grupe iznosi pet časova. Vreme iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na poslaničke grupe srazmjerno broju narodnih poslanika članova te poslaničke grupe. Predsednik, odnosno predstavnik poslaničke grupe, pre otvaranja pretresa, ima pravo da predloži duže vreme pretresa za poslaničke grupe od vremena utvrđenog u stavu 1. ovog člana. O tom predlogu Narodna skupština odlučuje većinom glasova narodnih poslanika.</p> <p><i>Član 98.</i> Predsednik Narodne skupštine daje reč narodnim poslanicima prema redosledu koji je dostavila njihova poslanička grupa i do isteka ukupnog vremena rasprave utvrđenog za poslaničku grupu. Ako su za raspravu prijavljeni narodni poslanici iz više poslaničkih grupa, predsednik Narodne skupštine daje im reč naizmenično, tako da prvo govori narodni poslanik koji je član brojčano najmanje poslaničke grupe, pa do brojčano najveće</p>

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p>Pretres o: predlogu za promjenu Ustava, mandataru, njegovom programu i predlogu za sastav Vlade; predlogu za glasanje o nepovjerenju Vladi i interpelaciji nije ograničen, a pojedini učesnik u ovom pretresu može govoriti do 10 minuta.</p> <p><i>Član 100 - Skraćenje ili produženje izlaganja</i></p> <p>Skupština može, na predlog predsjednika Skupštine, Kolegijuma predsjednika Skupštine ili kluba poslanika, odlučiti, bez pretresa, da pojedini pretres traje kraće ili duže vrijeme; odrediti kraće ili duže trajanje izlaganja pojedinog učesnika u pretresu; da se može govoriti samo jedanput, kao i da u pojedinom pretresu govori samo određeni broj predstavnika kluba poslanika i Vlade.</p> <p>Predlog iz stava 1 ovog člana može se podnijeti najkasnije prije otvaranja pretresa o pojedinoj tački dnevnog reda. Ako Skupština odredi kraće ili duže vrijeme trajanja pretresa, predsjednik Skupštine raspoređuje to vrijeme na klubove poslanika i Vladu, saglasno članu 99 stav 3 ovog poslovnika.</p>	<p>Zastupnik koji se prijavio za govor i nije bio nazočan u dvorani kada je pozvan gubi pravo govoriti o temi dnevnog reda za koju se prijavio. Pravo govoriti o temi dnevnog reda za koju se prijavio gubi i klub zastupnika čiji predstavnik nije bio nazočan u dvorani kad je pozvan da govori u ime kluba zastupnika. Nakon što svi zastupnici koji su se prijavili za raspravu završe svoj govor, predstavnici klubova zastupnika mogu ponovno zatražiti riječ i tada mogu govoriti najviše pet minuta neovisno o tome je li predstavnik kluba zastupnika već sudjelovao u raspravi o toj temi dnevnog reda.</p> <p><i>Članak 234.- Iznimke od određenog vremena za govor</i></p> <p>Predsjedništvo Sabora može predložiti da rasprava o pojedinoj temi dnevnog reda može trajati točno određeno vrijeme, u okviru kojega predlagatelj može govoriti najdulje do 20 minuta, a predstavnik matičnoga radnog tijela, predstavnik Odbora za zakonodavstvo te predstavnici ostalih radnih tijela koja su razmatrala temu, najdulje do 10 minuta.</p>	<p>kluba poslanika ne može biti kraće od 20 minuta ni duže od 90 minuta. Vrijeme za raspravu se na način iz prethodnog stava može odrediti za određeni klub poslanika za pet tačaka dnevnog reda, pri čemu se tako određeno vrijeme za raspravu udvostručava prilikom razmatranja prijedloga državnog budžeta, rebalansa i izmjena državnog budžeta te interpelacije.</p> <p>(4) Klub poslanika mora podnijeti zahtjev iz prethodnog stava na sjednici Kolegija na kojoj se donosi odluka o vremenu trajanja rasprave klubova poslanika.</p> <p>(5) Državni zbor može na prijedlog predsjedavajućeg ili poslanika odlučiti da govornik može o istom pitanju raspravljati samo jednom.</p> <p>(6) Državni zbor može na prijedlog predsjedavajućeg odlučiti da se vrijeme za razmatranje tačke odnosno raspravu produži, ali ne duže od jednog sata.</p> <p>(7) Predsjedavajući određuje redoslijed poslanika koji će raspravljati na način da riječ dobiju poslanici svih klubova poslanika.</p>	<p>sve dok ima prijavljenih govornika. Poslanička grupa ne mora da koristi vreme koje ima na raspolaganju, odnosno ne mora da ga u potpunosti iskoristi.</p> <p>Kada utvrdi da nema više prijavljenih za učešće u pretresu, odnosno po isteku vremena utvrđenog za pretres, predsjednik Narodne skupštine zaključuje pretres.</p> <p><i>Član 99.</i></p> <p>U skraćenom postupku ukupno vreme rasprave u načelnom pretresu iznosi 50% vremena utvrđenog za govornike u čl. 96. i 97. ovog poslovnika.</p>

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
	<p>Ostalo vrijeme raspoređuje se klubovima zastupnika razmjerno postojećem sastavu Sabora, tako da se zastupnicima iz pojedinog kluba ne može odrediti manje od 15 minuta za govor, a zastupnici koji nisu članovi pojedinog kluba mogu govoriti najdulje po pet minuta. Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi Sabor, bez rasprave. Vrijeme govora određeno u stavku 1. ovoga članka predlagatelj, klubovi zastupnika, radna tijela te zastupnici koji nisu članovi pojedinog kluba, mogu iskoristiti na način koji sami odrede.</p>	<p><i>Član 71.</i> Ako vrijeme određeno za raspravu još nije isteklo kada je redosljed unaprijed prijavljenih poslanika za raspravu iscrpljen, predsjedavajući postavlja pitanje da li neko želi raspravljati. Rasprave onih koji su se prijavili na taj poziv predsjedavajući može ograničiti na određeno vrijeme u okviru raspoloživog vremena određenog za raspravu. Kada predsjedavajući utvrdi da je isteklo vrijeme određeno za raspravu ili da više nema prijavljenih za raspravu, zaključuje raspravu.</p> <p><i>Član 72.</i> (1) Predstavnik kluba poslanika može prije konačnog glasanja o prijedlogu odluke obrazložiti glasanje kluba poslanika. Njegov govor može trajati najviše tri minute. (2) Poslanik ima pravo, prije konačnog glasanja o prijedlogu odluke, obrazložiti svoj glas. Njegov govor može trajati najviše dvije minute. (3) Odredbe prethodna dva stava se ne odnose na donošenje odluka tajnim glasanjem i na donošenje odluka o proceduralnim pitanjima.</p>	

Odgovor poslanika na izlaganje - REPLIKA

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p><i>Član 101 - Replika</i> Ako se poslanik ili drugi učesnik u radu sjednice u svom izlaganju u negativnom kontekstu izrazi o drugom poslaniku, navodeći njegovo ime ili funkciju, poslanik na koga se to odnosi ima pravo da zatraži i dobije riječ (pravo na repliku). Predsjednik Skupštine tom poslaniku daje riječ odmah po završetku izlaganja prethodnog poslanika. Ako se izrazi u negativnom kontekstu odnose na klub poslanika ili političku partiju, pravo na repliku ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba. Pravo na repliku, u smislu stava 1 ovog člana, ima i predlagač, odnosno predstavnik predlagača akta o kojem se vodi pretres, kao i drugi učesnik u radu sjednice. Pravo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana može se koristiti jedanput, u trajanju do tri minuta. Replika na repliku nije dozvoljena, osim ako predsjednik Skupštine ocijeni da su i navodi u replici uvredljivi i dozvoli tu repliku.</p>	<p><i>Članak 235. - Replika</i> Zastupniku koji želi odgovoriti na izlaganje (replika) predsjedatelj daje riječ čim završi govor onoga na čije izlaganje zastupnik želi odgovoriti. Replika zastupnika, odnosno odgovor na repliku, ne može trajati dulje od dvije minute. Zastupnik može odgovoriti na izlaganje (replika) samo jedanput, i to na osnovno izlaganje. Zastupnik ne može odgovoriti na izlaganje predsjedatelja. Zastupnik ne može zatražiti riječ da bi odgovorio na izlaganje zbog kojeg je predsjedatelj izrekao govorniku stegovnu mjeru.</p>	<p><i>Član 70.</i> Svaki poslanik koji učestvuje u raspravi ima pravo do odgovori na raspravu drugog poslanika (replika), ukoliko se ta rasprava odnosi na njegovu raspravu, ako smatra da je njegova rasprava pogrešno shvaćena ili pogrešno interpretirana. Predsjedavajući mu daje riječ kada to poslanik zahtijeva. Replika se mora ograničiti samo na potrebno pojašnjenje i ne smije trajati više od tri minute. Replika na repliku nije dozvoljena, osim ako predsjedavajući ocijeni da su navodi u replici netačni.</p>	<p><i>Član 104.</i> Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe, navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumači njegovo izlaganje, narodni poslanik na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku. Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku čiji narodni poslanici pripadaju toj poslaničkoj grupi, u ime poslaničke grupe, pravo na repliku ima predsjednik poslaničke grupe. O korišćenju prava iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje predsjednik Narodne skupštine. Replika ne može da traje duže od dva minuta.</p>

Povreda poslovnika

Skupština Crne Gore	Hrvatski sabor	Državni zbor Slovenije	Narodna skupština Srbije
<p><i>Član 102</i> Poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika, predsjednik daje riječ čim je zatraži. Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena.</p> <p>Predsjednik, poslije tog izlaganja, daje objašnjenje o povredi Poslovnika. Ako poslanik nije zadovoljan objašnjenjem, o pitanju se rješava na sjednici, bez pretresa.</p>	<p><i>Članak 236.</i> Zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika predsjedatelj daje riječ čim je ovaj zatraži. Govor tog zastupnika ne može trajati dulje od jedne minute, a zastupnik odmah mora navesti članak Poslovnika o čijoj povredi govori. Predsjedatelj je dužan nakon iznesenog prigovora dati objašnjenje. Ako zastupnik nije zadovoljan danim objašnjenjem, može najaviti da će Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav podnijeti zahtjev za mišljenje o povredi Poslovnika.</p> <p>Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku i mora biti obrazložen. Zahtjev mora biti podnesen u roku od 24 sata od izvršenja radnje koja je predmet zahtjeva.</p> <p>Zastupnik koji ne podnese zahtjev u obliku i roku iz stavka 2. ovoga članka gubi pravo govoriti o povredi Poslovnika iz stavka 1. ovoga članka do kraja tekuće sjednice. Ako zastupnik najavi zahtjev zadnji dan tekuće sjednice, a ne podnese ga u roku iz stavka 2. ovoga članka, gubi pravo govoriti o povredi Poslovnika iz stavka 1. ovoga članka na idućoj sjednici Sabora. O imenima zastupnika koji nemaju pravo govoriti o povredi Poslovnika, predsjedatelj obavještava zastupnike na sjednici Sabora.</p>	<p><i>Član 69.</i> Poslaniku koji želi govoriti o primjeni Poslovnika (proceduralno pitanje ili prijedlog) predsjedavajući daje riječ čim (<i>poslanik</i>) to zatraži. Govor tog poslanika ne smije trajati više od tri minute. O proceduralnom pitanju ili prijedlogu nema rasprave. O primjeni Poslovnika odlučuje predsjedavajući, osim u slučajevima kada po ovom Poslovniku odluku donosi Državni zbor.</p>	<p><i>Član 103.</i> Narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsjednika Narodne skupštine, ako smatra da nije u skladu s odredbama novog poslovnika, a učinjeno je na sednici Narodne skupštine koja je u toku, i to neposredno po učinjenoj povredi. Narodni poslanik ne može da ukaže na povredu u postupanju predsjednika Narodne skupštine na koju je već ukazano. Predsjednik Narodne skupštine daje reč narodnom poslaniku koji ukazuje na povredu iz stava 1. ovog člana odmah po završenom izlaganju predhodnog govornika, s tim što predsjednici poslaničkih grupa imaju prednost. Narodni poslanik je dužan da navede koji je član ovog poslovnika povređen postupanjem predsjednika Narodne skupštine i da obrazloži u čemu se sastoji ta povreda, s tim što može govoriti najduže do dva minuta. Ako smatra da povreda nije učinjena, predsjednik Narodne skupštine je dužan da da objašnjenje, a ukoliko smatra da je povreda učinjena, predsjednik Narodne skupštine je dužan da učinjenu povredu otkloni. Ako i posle objašnjenja predsjednika Narodne skupštine narodni poslanik smatra da je povreda učinjena, može zahtevati, bez prava na obrazlaganje, da se Narodna skupština, bez pretresa, o tome izjasni u Danu za glasanje. Predsjednik Narodne skupštine je dužan da</p>

	<p>Odbor je dužan dostaviti mišljenje Saboru u roku od 24 sata od zaprimanja zahtjeva. Ako Sabor nije na okupu u vrijeme zaprimanja zahtjeva, Odbor je dužan dostaviti mišljenje do početka sljedeće sjednice.</p> <p>Predsjednik Sabora dužan je uvrstiti mišljenje Odbora u dnevni red sjednice Sabora.</p> <p>O mišljenju Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Sabor odlučuje bez rasprave.</p>		<p>narodnom poslaniku koji se ne pridržava odredaba iz st. 1, 2, 4. i 6. ovog člana, ili na drugi očigledan način zloupotrebljava prava predviđena ovim članom, izrekne mere predviđene čl. 108. do 111. ovog poslovnika.</p> <p>U slučaju iz stava 7. ovog člana, predsjednik Narodne skupštine je dužan da vreme koje je narodni poslanik koristio zloupotrebljavajući pravo iz stava 1. ovog člana oduzme od ukupnog vremena koje pripada njegovoj poslaničkoj grupi u pretresu o tekućoj tački dnevnog reda, ako je njegovoj poslaničkoj grupi preostalo vremena za pretres.</p> <p>Ako narodni poslanik smatra da predsjednik Narodne skupštine do početka sednice Narodne skupštine nije postupio u skladu s odredbama ovog poslovnika, ima pravo da na to ukaže predsjedniku Narodne skupštine u pisanom obliku, o čemu predsjednik Narodne skupštine, na sednici Narodne skupštine, obaveštava narodne poslanike i daje objašnjenje.</p> <p>Ako i posle objašnjenja predsjednika Narodne skupštine iz stava 9. ovog člana narodni poslanik smatra da je povreda učinjena, može zahtevati, bez prava na obrazlaganje, da se Narodna skupština, bez pretresa, o tome izjasni u Danu za glasanje.</p>
--	---	--	--